

Posudek na diplomovou práci

Markéty Kaňákové

Interrupční komise v Československu z pohledu zúčastněných stran

Téma práce navzdory několika již publikovaným studiím stále ještě představuje značně neprobádanou oblast, tím spíše pak v případě přístupu, který zvolila diplomandka, postaveného na rozhovorech s pamětníky. Pojem „zúčastněné strany“ je v tomto případě velmi komplexní: zahrnuje několik žadatelek, jednoho partnera, několik lékařů a jednu ženu z lidu. Za zúčastněnou stranu však lze považovat i klíčový orgán, který činnost těchto komisí zakládal, po celou dobu monitoroval a hodnotil, Státní populační komisi, jejím materiály autorka ve své práci rovněž zpracovala. Konečně nevynechala ani některé dobové mediální texty.

Jako vedoucí práce mohu dosvědčit nelehké získávání narátorek a narátorů, jak se u takto choulostivého tématu dalo čekat, a oceňuji tedy již to, že se autorce nakonec podařilo dát dohromady velmi zajímavý vzorek. Teoretická příprava a zpracování historického kontextu byly provedeny svědomitě, i když osobně nepreferuji detailní strukturování obsahu s podkapitolami na jednu stranu - podobné je to i v analytické části, kde je ovšem toto členění lépe odůvodněno. Samotná struktura je ovšem dobrá a svědčí o komplexním a vyčerpávajícím přístupu.

Teoretická část je poměrně zdařilou kompilací z množství relevantních zdrojů, zaměřená především na jejich informační obsahy, mnohdy je však autorka trochu příliš v jejich vleku a zařazuje až nadbytek citátů sekundární literatury. Také zde nejsou žádné známky případného kritického přístupu k sekundární literatuře či zamyšlení nad tím, zda všichni autoři a autorky vidí věc stejně, teoretická část tedy nemá charakter jasného představení diskuse. Kompilace nicméně přece jen „povyšuje“ tím, že jednotlivé podkapitoly shrnuje a abstrahuje tak podstatné poznatky a koncepty, celkově však teoretická část není uzavřena shrnutím konceptů. Autorka také někdy nepochopitelně přejímá hodnocení a informace z druhé ruky, ač má k dispozici primární zdroj (případ SPOK). Naopak oceňuji, že v problematice interrupcí nevynechala ani studie o nechtěných dětech.

Analýza byla provedena metodologicky korektně a získaný materiál byl dle mého názoru vytěžen dobře a důkladně. Byla zjištěna bohatá škála názorů,

zkušeností a postojů a v neposlední řadě také detailních informací, vše zajímavé a nebanální, za užitečné považuji názorné tabulky kategorií. Hlubší diskurzivní analýza provedena nebyla, práce však ani nebyla psána s touto ambicí.

Shrnutí: předložená diplomová práce je velmi svědomitým počinem a je silná především v rovině sběru dat, solidní je také jejich analýza. Teoretická část vykazuje určitou neobratnost a nedostatek suverenity, v její prospěch zase hovoří prakticky vyčerpávající seznámení s relevantní sekundární literaturou české provenience. Závěry jsou zajímavé.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím v horním pásmu známky velmi dobře.

V Rostokách 22. 1. 2015

PhDr. Hana Havelková, PhD.